

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 16 października 2015 roku, skierowanym przeciwko Lidze (...) w W., powód – M. O. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 1.719,54 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 marca 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania według załączonego spisu kosztów.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany naruszył przysługujące powodowi prawa autorskie do mapy (...)” poprzez rozpowszechnianie jej fragmentu w serwisie internetowym (...)

Stwierdzenie naruszenia nastąpiło poprzez porównanie treści i formy graficznej mapy oryginalnej z fragmentem rozpowszechnianym przez pozwanego. Powód podkreślił też, że na mocy umowy nr (...)z dnia 9 sierpnia 2003 roku nabył autorskie prawa majątkowe do utworu kartograficznego „(...)”, posiada więc legitymację czynną do wystąpienia z powództwem o ochronę praw objętych powołaną umową. Z uwagi na stwierdzenie naruszenia tych praw przez pozwanego, powód – w oparciu o art.79 ust. 1 lit. b Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, żąda od pozwanego zapłaty dwukrotności wynagrodzenia, jakie osoba , która naruszyła jego prawa majątkowe zawarła z nim umowę o korzystanie z utworu w zakresie dokonanego naruszenia.

/pozew, k. 3-4/

Zarządzeniem z dnia 29 października 2015 r. Przewodniczący II Wydziału Cywilnego dokonał zwrotu pozwu z uwagi na niezłożenie wraz z pozwem dowodu uiszczenia opłaty przez profesjonalnego pełnomocnika.

/zarządzenie k. 52/

Odpis zarządzenia o zwrocie pozwu został doręczony pełnomocnikowi powoda w dniu 9 listopada 2015 r.

/zwrotne poświadczenie odbioru k. 54 /

W 16 listopada 2015 r. powód złożył do akt dowód uiszczenia opłaty od pozwu, uiszczonej na rachunek Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 16 listopada 2015 r.

/pismo przewodnie wraz z dowodem uiszczenia opłaty k. 56/

Na mocy zarządzenia z 17 listopada 2015 r. sprawa została wpisana pod nowy numer w repertorium C

/zarządzenie k. 57/

We wniesionej w dniu 21 grudnia 2015 roku odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł nadto zarzut braku po swojej stronie legitymacji biernej.

Pozwany zaprzeczył, jakoby kiedykolwiek był właścicielem, zarządcą, administratorem, bądź miał jakikolwiek inny związek ze stroną internetową (...) oraz, że działając przez swoje organy zamieścił na w/w stronie internetowej fragmenty map miasta Ł., do której powód rości sobie prawa autorskie..

Pozwany wskazał przy tym, że funkcjonuje jako stowarzyszenie, osoba prawna, wpisana do KRS pod numerem (...). Działa on na podstawie przepisów Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach oraz Statutu. Na mocy § 5 Statutu pozwany ma prawo powoływać terenowe jednostki organizacyjne, m.in. kluby, taką terenową jednostką jest Klub (...)z Ł.. Zgodnie z brzmieniem § 59 w zw. z § 74 ust. 1 Statutu klub jest reprezentowany przez Zarząd Klubu i tylko Zarząd jest uprawniony do reprezentowania pozwanego oraz składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Ligi (...). Pozwany wskazał, iż Zarząd Klubu (...) z Ł. nie podjął decyzji o stworzeniu oficjalnej strony internetowej klubu, nie upoważnił również nikogo do podjęcia takich działań, ani w żaden sposób na

to nie zezwolił. Stowarzyszenie nie jest właścicielem, administratorem, zarządcą czy też autorem strony internetowej (...). Pozwany nigdy nie miał żadnego tytułu prawnego do ww. strony internetowej, w związku z powyższym wszelkie treści były na przedmiotowej stronie zamieszczane bez wiedzy i zgody pozwanego. Tym samym, zważając na treść art. 416 k.c., stosownie do którego treści osoba prawna obowiązana jest do naprawienia szkody wyrządzonej przez jej organ – pozwanemu nie można przypisać odpowiedzialności za naruszenie praw autorskich powoda do którego doszło na skutek rzekomego zamieszczenia na przedmiotowej stronie internetowej fragmentu napy miasta Ł., do którego to dzieła rości sobie prawa autorskie powód.

/odpowiedź na pozew, k.61-65/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest przedsiębiorcą działającym na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej pod firmą (...) z siedzibą w Ł..

/bezsporne/

W dniu 9 sierpnia 2003 roku pomiędzy powodem, a P. D. zawarta została umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych. Przedmiotem umowy było nabycie przez firmę powoda „ (...)” wyłącznych praw majątkowych następujących utworów kartograficznych:

1. (...). Skala 1:20,000. Wydanie 1. (...) 83- (...) -00-6. W. (...) . Opracowanie i Ł.. wydanie: (...) Sp. z o.o.
2. (...). Skala 1:20,000. Wydanie 2. (...) 83- (...) -00-6. W. 1994. Opracowanie i wydanie: (...) Sp. z o.o.;
3. (...). Skala 1:20.000. Wydanie 3. (...) 83- (...) -49-9. W. (...). Opracowanie i wydanie: (...) Sp. z o.o.
4. (...). Skala 1:20,000. Wydanie 4. (...) 83- (...) -06-5. W. 1996. Opracowanie wydanie: (...) Sp. z o.o.
5. (...). Skala 1:20,000. Wydanie 5. (...) 83- (...) -07-3. W. (...). Opracowanie wydanie: M. Sp. z o o.
6. Wszelkich pozostałych edycji i ich wariantów Planu Miasta Ł. Wydawnictwa (...) w skali 1:20,000, nie wymienionych osobno w punktach 1-5

Będące przedmiotem umowy autorskie prawa majątkowe do w/w obejmowały prawa do całości utworów włączając w to wszystkie wchodzące w ich skład części (w tym: prawa do mapy głównej, wszystkich zamieszczonych tamże map bocznych - kartonów), całości opracowań tekstowych znajdujących się na odwrotnych stronach map, jak również do projektu okładki wraz z wszystkimi wchodzącymi w jej skład elementami.

Umowa obejmowała wykorzystanie wymienionych w niej utworów na następujących polach eksploatacji:

1. utrwalanie
2. zwielokrotnienie techniką poligraficzną, fotograficzną, elektroniczną
3. wprowadzanie do obrotu bez ograniczeń przedmiotowych, terytorialnych i czasowych i bez względu na przeznaczenie;
4. rozpowszechnianie w całości i w częściach, samodzielnie i w dziełach innych podmiotów, a także w połączeniu z dziełami innych podmiotów, w tym prawo do tytułu publikacji;
5. rozpowszechnianie po dokonaniu zmian i modyfikacji przy zastosowaniu wszelkich technik plastycznych, graficznych i fotograficznych, jak również tłumaczenia na inne języki;

6. użycie w charakterze materiału źródłowego do wykonywania opracowań kartograficznych, również po dokonaniu zmian i modyfikacji całości lub też poszczególnych elementów treści lub fragmentów opracowania.
7. wprowadzenie do pamięci komputerów;
8. publiczne wykonanie;
9. publiczne odtworzenie;
10. wystawienie (w tym publiczne)
11. wyświetlenie;
12. najem;
13. dzierżawa;
14. nadanie za pomocą wizji luba fonii przewodowej lub bezprzewodowej przez stację naziemną;
15. nadanie za pośrednictwem łączy telefonicznych, teleinformatycznych oraz satelitarnych;
16. publiczne udostępnienie przy pomocy sieci komputerowych (w tym sieci Internet, Intranetów oraz innych sieci o zbliżonym charakterze i sposobie funkcjonowania);
17. równoczesne i integralne nadanie utworu przez inną organizację radiową lub telewizyjną;
18. zezwalanie na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na polach eksploatacji poprzez utrwalanie i zwielokrotnienie metodą elektroniczną oraz rozpowszechnianie w sieciach teleinformatycznych rastrowych obrazów kartograficznych stanowiących elementy opracowania,

Umowa obejmowała również ustalenie sposobu rozliczeń stron, powstałych z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych.

/umowa k. 13-14/

Zgodnie z cennikiem powoda wykupienie licencji w zakresie jednego fragmentu mapy na najkrótszy okres –jednego roku, wynosi 699 złotych netto (859,77 zł brutto). Stawki z tego cennika obowiązują od 1 grudnia 2006 r.

/cennik licencyjny, k. 15/

Fragment mapy opublikowany na stronie internetowej (...), jest tożsamy z mapami, do których powodowi przysługuje licencja wyłączna na podstawie w/w umowy licencyjnej.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 11 sierpnia 2009 r., roku powód powziął wiadomość, że na stronie internetowej zawierającej dane teled adresowe pozwanego, znajdującej się na domenie (...) występuje fragment mapy, do której autorskie prawa majątkowe przysługują powodowi. Powód wezwał pozwanego do uregulowania stanu prawnego dotyczącego bezprawnie zreprodukowanego i rozpowszechnianego obrazu mapy, poprzez zawarcie stosownej umowy licencyjnej - w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

/ pismo k. 7/

Na stronie (...), oprócz mapy, podane były numery autobusów i tramwajów, którymi można dojechać do klubu oraz „odnośniki” zawierające m.in. następujące hasła: Liga (...), Zarząd klubu”, (...), a także informacje o konkursach strzeleckich (...)Ł., rankingi Młodzieżowe, w ramach „wydarzeń i wyników”.

/wydruk komputerowy, k.12/

Pismem datowanym na dzień 23 lutego 2011 r., powód, na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b w zw. z art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r., o prawie autorskim i prawach pokrewnych, wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwotę 2.579, 31 zł, z tytułu zawinonego, bezprawnego rozpowszechniania na stronie internetowej (...) mapy, do której wyłączne prawo majątkowe posiada (...). W wezwaniu zastrzeżono 7 dniowy termin do uregulowania należności (liczony od dnia otrzymania rzeczonoego pisma), jednak nie dłuższy niż do dnia 8 marca 2011 r.

Wezwanie do zapłaty zostało nadane w placówce pocztowej w dniu 23 lutego 2011 r.

/wezwanie do zapłaty, k. 8; załącznik do książki nadawczej k.9 /

W odpowiedzi na powyższe – pismem z dnia 4 kwietnia 2011 r., B. R. (1), Prezes (...) Organizacji Wojewódzkiej (...), przyznał słuszność stronie powodowej, w zakresie dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia praw autorskich. Jednocześnie zwrócił się z prośbą o rozważenie odstąpienia od ścigania Zarządu Klubu (...) za naruszenie praw autorskich.

Wskazał przy tym, iż naruszenie nastąpiło w 2005 roku, w wyniku nieświadomego działania członka Klubu (...), M. C., który wstawił na klubowej stronie internetowej fragment mapy, celem poinformowania osób spoza Ł. o położeniu klubu, w związku z organizowanymi przez klub akcjami związanymi z letnim i zimowym wypoczynkiem młodzieży.

/pismo z dnia 4 kwietnia 2011 r., k.10/

B. R. (2) pełni funkcje prezesa (...) Wojewódzkiej Organizacji (...) od 2011 r.

/zeznania świadka B. R. (2), protokół rozprawy z dnia 22 marca 2016 r., 00:10:57, k.112v/

W dniu 3 sierpnia 2012 r., powód wystąpił z wnioskiem o zawiązanie pozwanego do próby ugodowej. Sprawa zawisła przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, pod sygn.. akt. I Co 93/12. Termin posiedzenia Sądu w tej sprawie został wyznaczony na dzień 16 października 2012 r.

/zawiadomienie o terminie posiedzenia Sądu, k. 11/

Pozwany jest stowarzyszeniem. Funkcjonuje na podstawie przepisów Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r., Prawo o stowarzyszeniach oraz uchwalonego przez siebie Statutu.

/odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS, k. 68-83/

Zarząd Klubu (...) w Ł. nigdy nie występował do zarządu (...) Wojewódzkiej Organizacji (...) o założenie strony internetowej.

/zeznania świadka T. K., protokół rozprawy z dnia 22 marca 2016 r., 00:05:02, k.112v/

Obecnie od roku, dwóch lat Klub (...) posiada oficjalną stronę internetową.

/zeznania świadka T. K., protokół rozprawy z dnia 22 marca 2016 r., 00:05:02, k.112v/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych do akt sprawy dokumentów oraz zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków, przy czym Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka B. R. (1), co do braku jego wiedzy,

w zakresie funkcjonowania przedmiotowej strony Internetowej, jako pozostające w sprzeczności z dowodami, które uznał Sąd za wiarygodne.

Sąd pominął w swoich rozważaniach, załączony przez stronę pozwaną statut Ligi (...), bowiem przedmiotowy dokument został uchwalony w dniu 6 maja 2011 r., a więc przeszło dwa lata po stwierdzeniu przez powoda okoliczności naruszenia jego prawa. Tym samym – informacje zawarte w statucie, nie były aktualne na dzień dokonania naruszenia, w związku z czym nie stanowią miarodajnego źródła informacji w zakresie wewnętrznej organizacji Stowarzyszenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu co do zasady.

W niniejszej sprawie powód wnosił o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 1.719,54 zł, tytułem odszkodowania, w związku z naruszeniem przysługujących mu wyłącznych praw autorskich. Dochodzona pozwem kwota odpowiada dwukrotności wynagrodzenia, jakie powód otrzymywałby, gdyby pozwany zawarł z nim umowę o korzystanie z utworu w zakresie dokonanego naruszenia.

Pozwany nie kwestionował tożsamości utworów kartograficznych - tego umieszczonego na stronie internetowej [http://\(...\)](http://(...)) oraz tego, do którego powodowi przysługują wyłączne prawa autorskie. Pozwany kwestionował jedynie okoliczność bycia właścicielem, zarządcą, administratorem przedmiotowej strony, zaprzeczył jakoby miał jakikolwiek inny związek z w/w stroną internetową oraz, że działając przez swoje organy zamieścił na stronie fragmenty mapy, do których pozwanemu przysługują wyłączne prawa autorskie.

Przedmiotem prawa autorskiego, a więc utworem, jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (art. 1 ust. 1 pr. aut.).

Art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r., Nr 90, poz. 631 ze zm.) określając utwory standardowo zaliczane do tzw. utworów piśmienniczych, wymienił wśród nich utwór kartograficzny. Oznacza to, że wszelkie mapy mogą na ogólnych zasadach być przedmiotem ochrony, o ile mają cechy utworu w rozumieniu ustępu pierwszego art. 1.

Ochrony prawnoautorskiej nie pozbawia fakt, iż mapy z istoty rzeczy nastawione są na wierne odtworzenie istniejącej rzeczywistości. Cech indywidualnych, twórczych dopatrzeć się można w decyzjach dotyczących m.in. "zawartości" mapy, (uwzględnianiu bądź pomijaniu elementów odwzorowywanej rzeczywistości), sposobu przedstawienia wybranych elementów, w tym liternictwa, decydujących o czytelności mapy czy planu, plastycznej kompozycji całości (por. Komentarz do art. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych pod redakcją J. Barty i R. Markiewicza, LEX, 2011 - teza 46).

W rozpoznawanej sprawie mapa, której ochrony domaga się powód, posiada cechy utworu w rozumieniu art. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Utwór w rozumieniu art. 1 ust. 1 prawa autorskiego musi łącznie wykazywać dwie cechy - być przejawem działalności twórczej i mieć indywidualny charakter. Przyjmuje się, że sformułowanie "przejaw działalności twórczej" oznacza, że sama myśl ludzka, choćby nawet oryginalna, nie wystarcza, by stała się przedmiotem ochrony prawnej lecz musi być uzewnętrzniona w postaci ustalającej jej treść i formę. Utwór musi być rezultatem działalności o charakterze kreatywnym czyli przedstawiać subiektywnie nowy wytwór intelektu, którą to cechę utworu określa się jako "oryginalność". Z kolei drugą cechą jaką jest indywidualność utworu można testować przez pryzmat statystycznej powtarzalności. Chodzi o odpowiedź na pytanie czy wcześniej takie dzieło już powstało oraz czy jest statystycznie prawdopodobne wytworzenie go w przyszłości przez inną osobę z takim samym rezultatem. W zależności od odpowiedzi, jeśli jest pozytywna mamy do czynienia z pracą rutynową, szablonową, skoro możliwe jest osiągnięcie takiego samego rezultatu. Odpowiedź zaś negatywna przesądza o istnieniu indywidualności dzieła.

Warto też zauważyć, że linia orzecznicza Sądu Najwyższego jeśli chodzi o kwalifikowanie utworu prawnoutorskiego jest zasadniczo dość liberalna i daje się ująć w formułę, że każdy pomysł korzysta z ochrony prawnoutorskiej jeśli jest wystarczająco zindywidualizowany i twórczy oraz jeżeli został utrwalony w jakiegokolwiek postaci.

Mając na uwadze przyjętą w orzecznictwie sądowym wykładnię art. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie można mieć wątpliwości, że mapa, do której wyłączne prawo autorskie ma powód posiada indywidualny i twórczy charakter, który pozwala objąć ją ochroną prawnoutorską.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 b ustawy z 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w brzemieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 roku (t.j. Dz. U. 2006 nr 90, poz. 631 ze zm. - dalej pr. aut.) uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, między innymi naprawienia wyrządzonej szkody (a) albo na zasadach ogólnych (b) albo poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu.

Powód jest uprawniony z tytułu autorskich praw majątkowych do przedmiotowej mapy – (...) na podstawie umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych z dnia 9 sierpnia 2003 roku. Nabyte prawa majątkowe obejmowały całość utworów wraz ze wszystkimi wchodzącymi w ich skład częściami. Prawa zostały nabyte bez jakichkolwiek ograniczeń przedmiotowych, terytorialnych i czasowych. A więc legitymacja czynna powoda, a więc możliwość wystąpienia z roszczeniem przeciwko osobie, która narusza te prawa, nie budzi jakiegokolwiek wątpliwości. Kwestią kluczową zaś jest rozważanie, czy do naruszenia prawa powoda faktycznie doszło.

Naruszenie autorskich praw majątkowych polega na działaniu mającym za swój przedmiot wkroczenie w zakres cudzego prawa majątkowego, które może nastąpić w razie podjęcia działań polegających na korzystaniu z utworu, bez zgody uprawnionego. Podnieść należy, że każde wkroczenie w monopol prawnoutorski stanowi naruszenie autorskich praw majątkowych. Naruszenie nie musi polegać na „przejęciu” całości utworu, skorzystaniu tylko z fragmentów cudzego utworu bez zgody uprawnionego jest również naruszeniem autorskich praw majątkowych. Z kolei opracowanie cudzego utworu, w szczególności tłumaczenie, przeróbka, adaptacja, jest przedmiotem prawa autorskiego bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego, ale rozporządzanie i korzystanie z opracowania zależy od zezwolenia twórcy utworu pierwotnego (prawo zależne), chyba że autorskie prawa majątkowe do utworu pierwotnego wygasły (art. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych).

Na ogół opracowania definiuje się jako dzieła recypujące z innego utworu treść, a zazwyczaj częściowo i formę, noszące piętno osobistej twórczości opracowującego i służące do rozszerzenia form komunikowania treści dzieła pierwotnego poza jego formę macierzystą. Tak jak w przypadku dzieł inspirowanych, przesłanka twórczości odgrywa tu zasadniczą rolę.

W świetle materiału dowodowego sprawy sąd uznał, że pozwany naruszył prawo powoda, jako nabywcy wyłącznych autorskich praw majątkowych do utworu kartograficznego (...)ponieważ w sierpniu 2009 r., rozpowszechnił na stronie internetowej (...), fragment mapy, do której autorskie prawa majątkowe przysługują powodowi. Jak zostało to już wcześniej zauważone – pozwany nie kwestionował tożsamości fragmentów map – wyłączenie swojej odpowiedzialności opierał, na okoliczności nieposiadania, niedysponowania, nieadministrowania przedmiotową stroną internetową.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ta zasada materialno - prawna znajduje odzwierciedlenie w przepisie procesowym art. 232 k.p.c., który z kolei stanowi, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Są to naczelnne zasady postępowania dowodowego, które zawsze w postępowaniu sądowym obciążają stronę, która z danego faktu wywodzi dla siebie określone skutki prawne.

W przepisie art. 6 k.c. chodzi o fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a więc fakty prawotwórcze, czyli wykazujące istnienie prawa oraz fakty niweczące lub tamujące prawo. O tym co każda ze stron stosunku cywilnoprawnego ma udowodnić w sporze toczącym się przed sądem decydują przede wszystkim przedmiot sporu, prawo materialne regulujące określone stosunki prawne oraz prawo procesowe normujące zasady postępowania dowodowego.

Uwzględniając treść art. 6 k.c. stwierdzić należy, iż do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczących to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie.

W niniejszej sprawie – powód uczynił zadość nałożonej na siebie powinności. Występując z roszczeniem – przedłożył dokumenty na poparcie zasadności roszczenia –poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy, na podstawie której nabył prawa autorskie do utworu kartograficznego, wydruk komputerowy – zrzut z ekranu komputera, strony (...), przedstawiający sporną mapę, oraz „odnośniki” zawierające m.in. następujące hasła: Liga (...), Zarząd klubu”, (...) oraz informacje o konkursach strzeleckich (...)Ł., rankingi Młodzieżowe, w ramach „wydarzeń i wyników”. Na marginesie Sąd pragnie zaznaczyć, że wydruki komputerowe mogą stanowić dowód w postępowaniu cywilnym, co wynika z przyjętej powszechnie wykładni przepisów art. 308 k.p.c. Wydruki komputerowe stanowią bowiem "inny środek dowodowy", o którym mowa w art. 308 k.p.c. i art. 309 k.p.c., gdyż wymieniony tam katalog ma charakter otwarty. Jakkolwiek nie można przyjąć, że oświadczenie zawarte w wydruku komputerowym, korespondencji e-mailowej jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, to należy przyjąć, że przedmiotowy środek dowodowy świadczy o istnieniu zapisu komputerowego określonej treści w chwili dokonywania wydruku. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 lutego 2013 r. - I ACa 1399/12 -, LEX nr 1362755, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 października 2012 r. I ACz 1810/12 - LEX nr 1223511).

Powód załączył nadto poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię odpowiedzi ówczesnego prezesa (...) O. Wojewódzkiego L. K., na wystosowane uprzednio wezwanie do zapłaty z tytułu naruszenia prawa autorskiego, z którego to pisma wynika, że faktycznie miało ono miejsce, że dopuścił się niego członek Klubu (...) – M. C., a cel umieszczenia mapy na stronie, był wyłącznie informacyjny. W piśmie pada sformułowanie „klubowa strona internetowa”.

Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa (co w ocenie Sądu nastąpiło), to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscpecji i faktów uzasadniających jej zdaniem jego oddalenie (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 20 kwietnia 1982 r. I CR 79/82). W tym przypadku, w ocenie Sądu, strona pozwana, nie dopełniła powinności w tym zakresie – nie udowodniła twierdzenia jakoby strona internetowa, faktycznie nie stanowiła strony klubowej.

Pozwany opierał się na twierdzeniach – stosownie do których, możliwość posiadania strony internetowej uzależniona jest od uprzedniej zgody Zarządu, nie mniej jednak okoliczność ta w żadnym wypadku nie została wykazana. Statut, z którego pozwany wywodzi swoje twierdzenia, został uchwalony dwa lata po stwierdzeniu zaistnienia naruszenia, a zatem nie stanowi miarodajnej podstawy w tym zakresie.

Na uwagę zasługuje przy tym okoliczność, że Klub (...) w Ł., od roku, góra dwóch lat posiada oficjalną stronę internetową. Przesłuchiwany zaś w charakterze świadka Prezes (...) Organizacji Wojewódzkiej (...) – zaprzeczył teje okoliczności. Świadczy to w ocenie Sądu o braku powiązania funkcjonalnego pomiędzy tymi podmiotami w zakresie czynności związanych z możliwością założenia stosownej strony internetowej przez podmiot podległy.

Dlatego też, stwierdzona zeznaniami świadków okoliczność niewystępowania przez Klub (...) do Zarządu Wojewódzkiego L. K. o założenie strony internetowej – nie przesądza o faktycznym nieposiadaniu przez ten Klub takiej strony – zwłaszcza że hasła występujące na stronie – odnoszą się nie tylko do działalności klubu, ale i jej struktury organizacyjnej.

Pozwany nie przedstawił zaś dowodów, które wskazywałyby na okoliczność przeciwną. Takie okoliczności nie płyną przede wszystkim z treści zeznań B. R. (2). Świadek co prawda zaprzeczył, jakoby treść pisma miała świadczyć o uznaniu swojej odpowiedzialności względem powoda, oraz wskazał, że miała jedynie wymiar łagodzący – nie mniej jednak – okoliczności na które świadek wskazuje w treści pisma, takie jak data naruszenia (rok 2005 .r., a więc cztery lata przed stwierdzeniem nieprawidłowości przez powoda), imię i nazwisko członka klubu, który był za to odpowiedzialny, cel umieszczenia mapy na stronie, dają podstawę do twierdzenia, iż władze Klubu posiadały szeroką wiedzę co do funkcjonowania strony, jej celu, redakcji i udostępnianej treści.

Sąd przyjął zatem, że doszło do naruszenia majątkowych praw autorskich powoda poprzez rozpowszechnianie przez pozwanego na stronie internetowej bez wiedzy i zgody powoda mapy (...)do której powód ma wyłączne prawo na podstawie umowy.

W ocenie Sądu naruszenie dokonane przez pozwanego było zawinione.

W pojęciu „rozpowszechnianie” kryje się bowiem już intencja sprawcy, którą jest uczynienie utworu powszechnie znanym i w tym celu udostępnienie go innym osobom np. przez Internet. Przy czym nie można nieumyślnie „rozpowszechniać”.

Pozwany jako osoba mająca dostęp do strony, na której opublikowana była sporna mapa (gdyż redakcją zajmował się członek Klubu) miał wpływ na treść zamieszczonych na niej publikacji. Był zatem zobowiązany do sprawdzenia czy publikowane na niej treści nie naruszają praw autorskich twórców.

Naruszenie zawinione w rozumieniu stosowanego przepisu art. 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, to naruszenie popełnione zarówno z winy umyślnej, jak i nieumyślnej. Analiza materiału dowodowego nie budzi wątpliwości, że pozwany naruszył autorskie prawa majątkowe powoda w sposób zawiniony. Do stwierdzenia niedbalstwa (winy nieumyślnej) wystarczy, że sprawca przewidywał możliwość wystąpienia szkodliwego skutku, lecz bezpodstawnie przypuszczał, że go uniknie albo że skutku takiego nie przewidział, chociaż mógł i powinien był przewidzieć.

Wyrokiem z 23 czerwca 2015 r., opublikowanym w Dzienniku Ustaw RP z 1 lipca 2015 r. poz. 932, Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w zakresie, w jakim uprawnia, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej - w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny nie wypowiedział się co do ewentualnego terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu.

Konsekwencją tego orzeczenia jest więc uznanie, że art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b u.p.a. uprawnia osobę, której autorskie prawa majątkowe zostały naruszone do żądania naprawienia wynikłej z tego szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności stosownego wynagrodzenia, niezależnie od tego, czy naruszającemu można przypisać winę.

Fakt poniesienia przez powoda szkody nie ulega wątpliwości. Jej wysokość, wobec braku jakichkolwiek wskazań w ustawie, należy określić na poziomie dwukrotności opłaty licencyjnej za używanie jednego fragmentu mapy (taką ilość wykorzystał pozwany) w czasie do 1 roku, która wynosi 699 złotych netto, a więc 859,77 złotych brutto. Zatem należało zasądzić na rzecz powoda, dwukrotność tej wartości, tj. 1719,54 zł, zgodnie z żądaniem pozwu.

O odsetkach sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. Przy ustalaniu daty początkowej ich naliczenia sąd uwzględnił datę wezwania pozwanego do zapłaty oraz zakreślony mu przez pozwanego w piśmie z dnia 23 lutego 2011 roku termin spełnienia świadczenia, tj. siedem dni od daty doręczenia wezwania, lecz nie później niż do dnia 8 marca 2011 r. A

więc pozwany pozostawał w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia od 9 marca 2011 r., od tej też daty – Sąd zasądził odsetki, zgodnie z żądaniem pozwu.

Powód wygrał niniejszy proces w całości, dlatego też Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 803 złote tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600 złotych tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości przewidzianej przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 02.163.1348).

Sąd nie uwzględnił przy tym wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu o zawiązanie do próby ugodowej. Możliwość zasądzenia kosztów wywołanych próbą ugodową w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie – reguluje art. 186 § 2 k.p.c. Stosownie do treści tego przepisu – jest to możliwe na żądanie wnioskodawcy, w sytuacji, gdy przeciwnik bez usprawiedliwienia – nie stawia się na posiedzenia Sądu. Powód nie wykazał w/w okoliczności – sam dokument, zawierający informację o terminie posiedzenia Sądu, w przedmiocie wniosku o zawiązanie do próby ugodowej, nie przesądza okoliczności – od której możliwość zasądzenia kosztów jest uzależniona - dlatego też Sąd nie uwzględnił żądania powoda w tym zakresie.